

film PETRA ZACHA

BREZMEJNO

] BEYOND BOUNDARIES [

Razglednice Evropi.

Brezmejno - Beyond Boundaries je esejistični film ceste, v katerem se srečamo z različnimi ljudmi in njihovimi življenji ob mejah znotraj Srednje Evrope. Besedila prepoznavnega slovenskega avtorja Aleša Štegra nas spremljajo na filmskem popotovanju, ki je hkrati razmislek o nečem, kar utegnemo kmalu izgubiti – o Evropi.

Na razglednico mi je napisal te besede:

Brez meje bi bil angel, ali ocean.

Tako pa sem človek.

Droben človek v drobni deželi.

Moja dežela je manjša kot moj žep,

zato so meje vsepovsod.

Vse je meja

Aleš Šteger

BREZMEJNO - BEYOND BOUNDARIES

Brezmejno je evropski film ceste, ki se ustavlja na ranljivih območjih, na katerih je svoj pečat pustila vojna. Govori o vdoru v življenja prebivalcev, ki bivajo v krajih, kjer stojijo tako imenovane *Meja*, *Granica* ali *Frontiera* – in potekajo ob slovenski z Avstrijo, Madžarsko, Hrvaško in Italijo.

Film raziskuje te meje – njihovo naravo, nastanek in spreminjanje. Je država brez mej možna? So čustva, misli, odnosi, jeziki in ideje prikrajšani zaradi mej?

Različne pokrajine v različnih regijah in izkušnje tamkajšnjih prebivalcev se stapljajo med seboj in ustvarjajo filmsko doživetje raznolikih pogledov in zgodb. Kamera **Thomasa Plenerta**, ki je občutljiva za še tako drobne odtenke, opisuje ljudi in kraje s pomočjo nenavadnih podob.

Besedilo **Aleša Štegra** popelje dokumentarne vsebine v literarno preteklost in sedanost. Govori o morju, gorah, rekah, gozdovih in nižinah. Pesmi povezujejo neprestano spreminjanje in gibanje. Nič ne ostaja enako, niti meje, ki bežijo mimo kot sipine skupaj z dolinami, jezeri in rekami, preden izginejo v nič. Ravno ta poezija preoblikovanja je osnovna esenca brezmejnosti.

Glasbo, ki sta jo ustvarila **Jelena Ždrale** in **Nino de Gleria**, je navdahnila enaka mera etno jazza, sodobne glasbe in balkanskih zvokov. Glas **Brine Vogelnik**, ki je ena izmed slovenskih najbolj izjemnih pevk, nas ob kompleksni glasbeni podlagi s koreninami v tradicionalni pesmi popelje na filmsko popotovanje.

Film **Brezmejno** je vizualni praznik in filozofsko potovanje v osrčje Evrope. Na poti se srečujemo z različnimi protagonistami in njihovimi osebnimi zgodbami, ki odsevajo življenja onkraj meja. Njihove izpovedi služijo kot opomin na nevarnost, ki preži na skupno, z mejami neobremenjeno območje Evrope, saj se meje navkljub vsemu ponovno pojavljajo.

BREZMEJNO - BEYOND BOUNDARIES

PETER ZACH (avtor filma in režiser)

Rojen leta 1960 v avstrijskem Gradcu. Med letoma 1980 in 1982 je bil vpisan na medijske študije, med letoma 1982 in 1985 pa na študij sociologije in etnologije na Univerzi Karl Franzens v Gradcu. Med leti 1984 in 1988 je služboval kot ustanovitelj in glavni urednik filmske revije BLIMP, od 1987 do 1988 pa kot snemalec za avstrijsko nacionalno televizijo ORF in kot urednik WDR-ovega *Aktuelle Stunde*. Zach je posnel številne dokumentarne filme. Za film *Malli – Artist in Residence* je bil 1994 nominiran za najboljši avstrijski film. Film o dunajskem jazz glasbeniku, ki dela kot hišnik Schonbrunske palače podnevi in jazz glasbenik ponoči. Leta 1995 je zaslovel s filmom *Aus der Mitte*, ki govori o mladi umetniški sceni v Berlinu pet let po padcu berlinskega zidu. Leta 2000 Zach režira in producira *Der Abendlaender*, esejistični dokumentarec o avstrijskem pisatelju »pisatelju vseh pisateljev« Helmutu Eisendlu. Leta 2002 je delal na filmu *Die Netzarbeiter*, film o razvoju start-up podjetij v Berlinu. Sledijo filmi *A City named Desire* (2007/08) in *Bohemian is all Greek to me* (2012). Zach je posnel veliko kratkih filmov kot snemalec: *Carmina Burana* (2000) režiserja Oliverja Hermanna in *Gilaven! Sing!* (2004) režiserja Stephana Settela, produciral je tudi *This Year in Czernowitz* (2004) režiserja Volkerja Koeppa. Kot izvršni producent in scenarist je delal na filmu *Sasha Waltza Allee der Kosmonauten*, ki je 1999 dobil nagrado Grimme Prize, delal je tudi na scenariju Othmarja Schmidererja *Back to Africa* (2005/06). Od leta 1990 dela in živi v Berlinu kot samozaposleni avtor, režiser, direktor fotografije in producent.

ALEŠ ŠTEGER (avtor besedila)

Aleš Šteger je slovenski pesnik, esejist in romanopisec. Pripada generaciji pisateljev, ki so začeli svoja dela izdajati po razpadu Jugoslavije. Njegova prva zbirka poezije *Šahovnice ur* (1995) je bila razprodana v treh tednih in pokazala na novo generacijo slovenskih umetnikov in pisateljev.

Štegerjeve knjige so prevedene v 16 jezikov. Njegove pesmi se pojavljajo v mednarodnih priznanih revijah in časopisih, kot so *The New Yorker*, *Die Zeit*, *Neue Züricher Zeitung*, *TLS* in mnogi drugi. Med ostalimi nagradami in priznanji je njegov angleški prevod *Knjige reči* (*The Book of Things*, *BOA Editions*, 2010) prejel dve pomembnejši nagradi (nagrado BTBA in AATSEL).

Aleš je prejel *Titel Chevalier dans le ordre des Arts et des lettres* v Franciji in je član *Akademie der Künste* v Berlinu. Poleg pisanja in prevajanja iz nemškega in španskega jezika je Aleš tudi soustanovitelj programski direktor založbe Beletrine. V letih 1995-2004 je bil pobudnik in programski direktor mednarodnega pesniškega festivala Dnevi poezije in vina na Ptuj. Delal je tudi kot programski direktor sklopa Terminal 12 v sklopu Evropske prestolnice kulture 2012 v Mariboru. Od leta 2012 dela na projektu uprizoritvenega pisanja *Written on Site*. Enkrat letno uprizori pisanje v javnosti.

THOMAS PLENERT BVK (direktor fotografije)

Thomas Plenert se je rodil leta 1951 v Nauen v nekdanji NDR. Študij je začel na Konrad Wolf Univerzi za film in televizijo v Potsdamu in diplomiral na filmski univerzi v Lodzu na Poljskem. Njegovo delo snemalca je zaradi kakovosti liričnih prizorov v dokumentarnih filmih velikokrat nagrajeno, predvsem v filmih kot sta Böttcherjeva *Rangierer* in *Die Mauer*. Thomas je postal eden od najbolj znanih snemalcev nemškega filma. Leta 1988 je delal z Volkerjem Koeppom na kratkem dokumentarcu *Feuerland*. To je bil njun začetek vseživljenjskega sodelovanja; njegov film *Kälte Heimat* (1995) je prejel nagrado *German film Award*. Čeprav je postal znan z dokumentarnim delom, je Plenert snemal tudi igrane filme, kot so *Fette Welt* (1998) in več epizod kriminalne serije *Polizei RUF 110*, za film *Kleine Frau* Andreasa Kleinertja pa je prejel nemško nagrado Grimme (2006).

HANNA SLAK (montažerka)

Hanna Slak je leta 1975 rojena v Ljubljani in je diplomirala režijo na filmski akademiji v Ljubljani leta 2003. Od leta 2001 je aktivna kot scenaristka, režiserka in montažerka. Med številnimi njenimi filmi sta tudi dva celovečerna igrana filma (*Slepa pega*, 2002 in *Tea*, 2007). Hanna Slak se je dokazala s filmskim prvenecem *Slepa pega*, ki je bil prikazan na več kot 70 mednarodnih filmskih festivalih in je prejel številne nagrade. S filmom se ukvarja na različne načine, od klasičnega scenaristično / režiserskega avtorskega filma do kratkih eksperimentalnih form in tudi formalnih filmskih raziskav. V svojih dokumentarcih išče izraz, ki poziva občinstvo k sodelovanju in k ponovnemu ustvarjanju različnih subjektivnih realnosti. Od leta 2007 Hanna Slak živi in dela v Berlinu. Leta 2014 je film *LABORAT* Guillaumea Cailleauanda, ki ga je montirala Hanna Slak, nagrajen s prestižno nagrado srebrni medved za kratki film na Berlinalu.

NINO DE GLERIA (glasbenik in skladatelj)

je kontrabasist in bas kitarist, aranžer in producent. Njegov življenjski moto v srednjih letih je neodvisno življenje in ustvarjanje. Igra v zasedbah, kot so Štefbet Rifi, Fake Orchestra in Brina. Je avtor prvega albuma Godalika *Time 2 start* kot tudi avtor glasbe za številne filme, gledališke in lutkovne predstave. V svojem zrelem obdobju se je pridružil legendarni etno jazz skupini Begnograd, ki je del prve faze Rock v opoziciji, in skupini Quatebriga, katere ustvarjalnost je bila predhodnica svetovne glasbe. Ta skupina je posnela enega od prvih videospotov v nekdanji Jugoslaviji. Na glasbenem področju je znan po svojih nekonvencionalnih basovskih linijah in domiselnih ter izvirnih glasbenih konceptih, ki so polni sarkazma in buffooneryje.

JELENA ŽDRALE (violinistka in skladateljica)

Jelena, rojena v Bosni, je študirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Volodji Balžalorskem in je prejela študentsko Prešernovo nagrado. Kmalu se je začela spogledovati z drugimi stili glasbe. Sprejela je povabilo in postala del skupine Lolita. Kasneje je ustanovila etno-jazz kvartet Štefbet Rifi. Z Lazarjem, Ivanušo in de Glerio so posneli album *Juhu*. Trenutno je vključena v skupinah Godalika s *Time 2 Start* in s Fake Orchestra v *Fake life* in *Fake world* ter je članica skupine Brina. Jelena Ždrale redno nastopa na koncertih in festivalih doma in v tujini (Druga Godba, Cerčno Jazz festival, Trnfest, Jazz festival Ljubljana, Alpentone Festival, Glatt & Verkhert Festival - Krems, Xong Festival, Soča Reggae Riversplash festival ...). Kot avtorica glasbe je ustvarjali pri različnih gledaliških in lutkovnih predstavah.

BRINA VOGELNIK (pevka)

Brina Vogelник, rojena v Ljubljani, je sledila umetnosti in plesu. Študirala je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani (1995) ter magistrirala iz plastelinske animacije na smeri oblikovanja. Kot otroka jo je za ljudski material in lutke navdušila mama Eka Vogelnik, za ples pa babica Marija Vogelnik. Sodelovala je v plesnih in lutkovnih predstavah v Kinetikon KUD-u, otroških TV serijah (Bisergora, Pozabljene knjige naših babic) na TV Slovenija in Lutkovnem gledališču Ljubljana. Ustvarila je tudi nekaj animiranih filmov in videospotov.

Zasedba Brina je leta 2006 prejela glasbeno nagrado na Festivalu animacije v Izoli za animirani video *Mlado Leto*. Brina je prvič nastopila na Festivalu Druga Godba leta 1999 z albumom *Šišenska bajka* in posnela svojo prvo zgoščenko *Graščakinja* leta 2002 skupaj s skupino *String.si* in Vladom Batisto. Zanj je prejela študentsko nagrado *Zlata ptica*. Leta 2003 je ustanovila skupino Brina, ki je do leta 2011 izdala tri albume: *Mlado Leto*, *Pasja legenda* in *Slečena koža*. Za album *Volk* zasedbe Laibach poje Brina pesem *Slovenian*. Z legendarnim hrvaškim pevcem Arsenom Dedićem in italijansko pevko Tosco je Brina nastopila na koncertih *Different Sensations* v Sloveniji in Italiji. Brinin glas je edinstven. Nekateri mu pravijo »glas Slovenije«.

**PETRA SELIŠKAR (koproducentka),
Petra Pan Filmproduction**

Rojena je leta 1978 v Ljubljani. Živela je v kar nekaj državah in se leta 2012 vrnila v Slovenijo. Na Akademiji za film in televizijo v Amsterdamu (BA Hons. Nederlandse Film en TelevisieAcademie) je študirala filmsko režijo. Pozneje je nadaljevala študij režije in produkcije na Northern Media School v Sheffieldu v Angliji, kjer je leta 2001 magistrirala iz filmske produkcije in režije. Leta 2003 je z Brandom Ferrom ustanovila produkcijsko hišo Petra Pan Film, ki se ukvarja s produkcijo ustvarjalnih dokumentarnih filmov in art igranih filmov. Leta 2006 je diplomirala na Eurodocu kot dokumentarna producentka. Zadnjih deset let dela v mednarodni dokumentarni filmski industriji kot režiserka, producentka, svetovalka, predavateljica in selektorica. Leta 2010 je osnovala Makedox, festival ustvarjalnega dokumentarnega filma, kjer je selektorica in umetniška direktorica. Filmi Petra Pan Produkcije so bili prikazani na številnih festivalih in prejeli veliko mednarodnih nagrad in bili distribuirani v kinematografih po Evropi. Petra Pan Film podpira avtorsko vizijo in individualni pristop k filmu. ideje in sodelovanje med avtorji, distributerji in koproducenti ter tako prispeva k njihovemu uspehu. Je del balkanske mreže dokumentarnega filma (Balkan Documentary Network), ki združuje festivale in distributerje v regiji.
www.petrapan.com

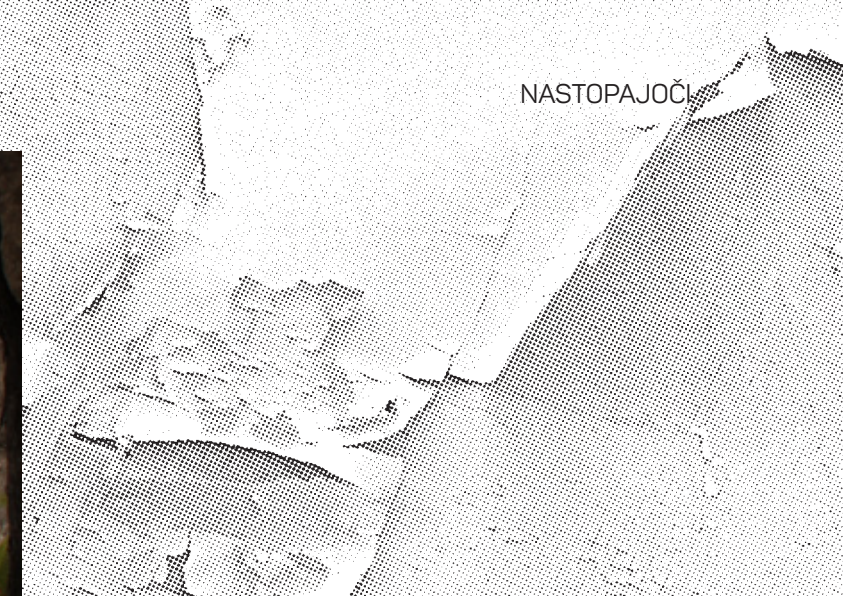
**JANA CISAR (producentka),
jana cisar filmproduktion**

je neodvisna filmska producentka. Rojena je leta 1963 v Mariánské Lázně (Marienbad) na Češkem. Od leta 1969 živi v Nemčiji. Študirala je grafično oblikovanje, nato pa se je zaposlila v gledališču kot direktorica produkcije. Sčasoma je sodelovala z osebnostmi, kot so recimo Robert Wilson, David Byrne, Arie Singer in Anatolij Vasiljev. Leta 1989 je ustanovila filmski festival Salzburger Film Szene in delala za razvojno podjetje za televizijski program, ki ga je ustanovil Alexander Kluge. Razvojno podjetje se je ukvarjalo s programi o Richardu Leacocku, Davidu Byrnu, The Quay Brothers, Lesu Blanku in Thomasu Braschu. Leta 1991 se je Jana Cisar preselila v Prago, da bi pripomogla k Mednarodnemu filmskemu festivalu Karlovy Vary. Od leta 1996 živi in dela v Berlinu. Zaključila je usposabljanje v programu strokovnega usposabljanja evropskih producentov EAVE. Sodelovala je z režiserji, kot so na primer Mo Asumang, Gina Belafonte, Volker Koepp, Viktor Kossakovsky, Ben Lewis, Stephan Settele, Hanna Slak, Viola Stephan in Peter Zach.
www.cisarfilm.de

Dušan in Tina Bitenc

Dušan Bitenc, rojen v Ljubljani, je študiral zgodovino in prepotoval svet na kolesu kmalu po osamosvojitvi Slovenije. Kasneje je v samotni Istrski vasi Zazid, tako imenovani »kamniti vasi« podedoval hišo, iz katere je nepričakovano postavil manjši hostel Zazid. Leta 2010 se poroči s Tino Bitenc, s katero dobi dva otroka ter kmalu poveča prepoznavnost hostla. Za Dušana bodo prepotovane »meje vedno obstajale. Čeprav sedaj to niso več betonski stebri in bodeče žice kot nekoč, ampak so obdane z laserji in kamerami.«

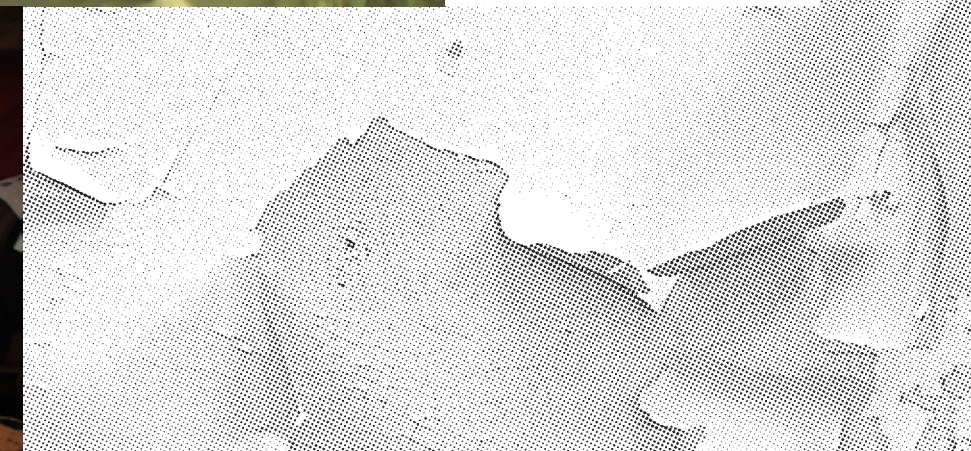
Branko Barič

je prijatelj Dušana Bitenca in nekdanji delavec v Luki Koper, ki se je preselili v danes vedno bolj zapuščeno vas Zazid. Opiše se kot »jugoslovanski baštardin«, s črnogorskim očetom in mamo iz italijanskega Tržiča. Branko je obiskoval osnovno šolo v Srbiji, kjer je postal »profesor Jugo-nostalgije«. Zanj, kot vzgojitelja golobov in ljubitelja psov, obstajata le dve nacionalnosti: ljudje in mone.

Robi Švab

je predsednik Zveze komunistov v Zazidu, ki se tedensko srečujejo v lokalni oštariji »CK« (Centralni Komite). So prijatelji Jugoslavije in tu redno nazdravljajo Titu ob koncu delovnega dne. Robi pravi: »To je naš pogled na zgodovino. Tito je bil naš predsednik, ne zgolj samo Slovenije ampak celotne Jugoslavije. Ideja za ta lokal torej ni politična, temveč romantična.«

Tatjana Jazbec

Predstavnica slovenskega mednarodnega pristanišča Luka Koper natančno pojasni, zakaj je ta luka prevelika za potrebe te države in je veliko bolj pomembna kot trgovsko središče za srednjo Evropo. Namreč, večina tovora iz Luke Koper zgolj tranzitira iz zaledja Slovenije v Srednjo in Vzhodno Evropo preko Avstrije na Madžarsko, v Italijo, na Hrvaško, Češko, Slovaško, Poljsko in v južno Nemčijo.

Andrej Papucci

se je rodil v Trstu in je po rodu zamejec iz slovenske manjšine v Italiji. Sedaj je gostitelj v tako imenovani *Gostilnja Sociale*. Tu se Slovenci in Italijani srečujejo s Kraševci, Furlani in Primorci. Medtem ko Andrej uživa svoje testenine z kozarcemokusnega rdečega vina, ugotavlja, da »razen v kuhinji, zanj nacionalizem še nikoli ni pomenil nekaj dobrega.«

Boris Pahor

velja za enega od najpomembnejših avtorjev v sodobni Sloveniji. Živi pri Trstu v Italiji, kjer se je rodil leta 1913. Od nekdaj je njegovo pisanje bilo namenjeno ponižanim in razžaljenim. »Vse svoje življenje sem se boril in trudil za svobodo in demokracijo. Seveda pa tudi za slovensko identiteto, ki je bila ogrožena v Titovi Jugoslaviji. Moj zagovor slovenske kulture je imel od zmeraj protikomunistični vidik, saj sta tako Tito kot Lenin skušala uničiti narodovo identiteto in samostojnost.« Poleg številnih člankov, esejev in kratkih zgodb je Boris Pahor objavil dvanajst romanov v času enega stoletja. Leta 2013 je prejel evropsko državljansko nagrado (*Prix du citoyen européen*), ki jo podeljuje Evropski parlament.

Anja Medved in Nadja Velušček

Anja Medved, rojena leta 1969 v Novi Gorici, v nekdanji Jugoslaviji, je filmska in gledališka režiserka, ki je svoje številne filmske projekte realizirala v sodelovanju s svojo materjo Nadjo Velušček. Njun skupni interes je dokumentiranje osebnega in kolektivnega spomina ljudi na obeh straneh meje preko raziskovanja kinematografske kompleksnosti »Mejnih identitet« in različne konstrukcije nacionalne zgodovine. Za dokumentarne filme sta prejeli številne nagrade, med drugim tudi *Premio Scabiosa Trente* na festivalu Alpi Giulie Cinema. Nadja Velušček je doživljala delitev mesta že od časov otroštva in je od zmeraj čutila, da je na napačni strani mesta, kot da je bilo vedno nekaj več na drugi strani. »Vedno sem morala imeti obe strani v mislih, saj sva v mojem primeru z mamo bili na italijanski strani, medtem ko je bil moj oče na jugoslovanski strani. Meja je zame pomenila odsotnost komunikacije«. Toda za njeno hči, Anjo Medved, je bila meja skoraj nekaj naravnega. Mesto Nova Gorica je nastalo s to mejo, ko so italijansko »Gorico« in nekdanje avstro-ogrske »Goerz« ločili z bodečo žico. »Nismo si mogli predstavljati tega mesta brez meje. Mislim, da smo to mejo živeli tudi pozitivno, prav zaradi tega, ker nam je omogočala, da smo lahko s kolesom, v nekaj minutah, bili v popolnoma drugačnem svetu.«

Maria Juwan

pripada slovenski manjšini v Avstriji in je so-lastnica družinskega avtobusnega podjetja v obmejni avstrijski Koroški. Maria ni želel prebiti delovnikov v dolgočasni pisarni, in se je raje odločila za delo voznice lastnega avtobusa. In med svojimi dnevnimi vožnjami na ovinkasti cesti do predela Ljubelj, pove svojo zgodbo v obeh jezikih, ter kako se je naučila slovenskega jezika preko matere. Tudi njeni otroci danes govorijo slovensko, saj je po njenem mnenju pomembno, da otroci znajo govoriti dva jezika. »Moji otroci so odrasli in brez težav nenadoma govorijo dva jezika. V sedemdesetih letih, ko sem bila še v šoli, so bili časi za slovenski jezik težki. To je bilo obdobje tako imenovanega *Ortstafel Storm*, ko je nemško govoreča večina nasprotovala dvojezičnosti na smerokazih. V tistih časih sem si komaj upala govoriti slovensko.«

Vlado Slodnjak

dela v Gradcu kot tehnik in z družino vodi majhen muzej v čast Janezu Puhu v svoji slovenski vasi. Nekoč je bil ključavničar vajenec in je kasneje napredoval v industriji vozil v Gradcu ter postal ustanovitelj družbe Puh. Slovenec Janez Puh, ki je postal Johannes Puch v Gradcu, je izumil prvo kolo s pogonom na pedala, kot ga poznamo danes. Ta kolesa s dvema kolesnicama enake velikosti so prvič izdelali v serijah v Puhovem podjetju. »Seveda je bila takrat to skupna država, Avstro-ogrška. Vsi ljudje so takrat živeli v eni državi. Smo pa seveda danes lahko vsi skupaj zelo ponosni, da se je zgodovina danes zasukala v to smer, da danes tudi domačini tukaj iz okolice in pa Slovenci med Avstrijo meje več ne poznamo in se lahko v bistvu družimo in sodelujemo na enak način, kot so najverjetneje ljudje v Puhovem času.«

Stojan Kerbler

se je rodil leta 1938 na Ptujski Gori in je znan po svojih fotografijah hiš in kmetij iz Haloz, obmejne gričevnate pokrajine s Hrvaško. Kerbler v svojih nenavadnih črno-belih fotografijah portretira ljudi iz domačega okolja in že od začetka nastanka največje tovarne aluminija v bivši Jugoslaviji spremlja tamkajšnje delavce iz Kidričevega. »Tovarna je bila velikega pomena za celotno območje. Delavci so prihajali celo s Hrvaške. V jugoslovanskih časih ni bilo dovoljeno fotografiranje v tovarni, ker je proizvajala kovina, železo, aluminij. Vendar ker sem delal za časopis, so me celo prosili, da fotografiram.« Stojan Kerbler pripada Mariborskemu krogu, skupini fotografov s prepoznavnostjo že od zgodnjih 70-ih naprej.

Branko Školiber

je strojevodja na poti iz Slovenije na Hrvaško, ki jo dnevno prevozi že od jugoslovanskih časov dalje, ko še ni bilo meje med državama. V ravninski pokrajini Panonske nižine prečka majhne mejne oznake. To sicer kaže na delitev, a hkrati se vse okoli spreminja. Po 20 minutah vlak doseže postajo hrvaške vasi Čakovec. V svojem vsakodnevem delu se srečuje tudi z lastnimi mejami v primerih, kjer ni zapornic in zavarovanih prehodov na progi do Gornje Radgone. Na teh progah je bilo že preveč nesreč ljudi ob srečanju z vlakom in je na tem prehodu postala meja med življenjem in smrtjo tako krhka, da jo včasih preseže le usoda.

Vladimir Željezič

je odraščal v Varaždinu, v mestu, ki je pridobil veliko slavo z opereto iz nekdanjih madžarskih časov. Željezič je dolgo časa delal na regionalni meji s Slovenijo kot carinik, preden so ga premestili na mejo na Ortoj Virje. V času jugoslovanske vojne v 90-ih je bil to krvava meja, ki je nedavno postala osamljeno in tiho območje, ki jo prečkajo le ljudje iz regije. Za Vladimirja Željeziča pomeni nadzor na tej meji odgovorno delo. A hkrati se mu zdijo meje bizarne: »Ljudje bi se morali več pogovarjati. Meje ustvarjajo samo prepreke. Sem dejansko proti meji.«

Marjeta Šapac

je odraščala v gostilni na meji, kar je bila že vrsto let carinarnica za časa Madžarov, nato Rusov in je nato postala del Jugoslavije. Danes je slovenska meja z Avstrijo. Marjeta govori o svojem odraščanju v tej situaciji z različno mejo v času nemške okupacije in v obdobju v Jugoslaviji po vojni, ko se je preselila kot natakarnica v bližnje avstrijsko mesto Gradec. Globoko presunjena pripoveduje o izdajstvu zaradi prijateljice, ko jih je nemalo leta 1960 skušalo pobegniti v Avstrijo. »Vsi me spraševali o možnih načinih pobega in kje bi se lahko prečkalo mejo, ne da bi te zasačili? Pa sem jim pomignila, da naj poskusi tu za našim skednjem. Vendar me je ena izdala. In so me zaprli, a sem dobili najmilejšo kazen: dve leti. Aretirana sem bila zaradi političnih razlogov. To je vražja meja. Ko že moram tu biti, pa sem morala biti še zaprta, ne.«

Milivoj »Miki« Roš

je znan avtor in režiser iz Prekmurja, samovoljne pokrajine ob meji z Avstrijo in Madžarsko z nekonvencionalnimi ljudmi. Popelje nas po reki Muri do neokrnjenih del mokrišč, ki se nam predstavijo kot neizmerno divja in lepa pokrajina. Miki je pogosto prečkal to »staro mejno kontrolo« na poti iz Prekmurja (tako imenovanega območja pred reko Muro) v Porabje na Madžarske z namenom uprizoriti svojo gledališko igro s člani slovenske manjšine. Pove nam, da »so ljudje v tem kotičku Evrope imeli osem potnih listov, ne da bi jim bilo potrebno le enkrat zapustiti svoj domačo grudo. Tu je bila tudi Železna Zavesa, in medtem ko je bil to le en narod, je bil strogo razdeljen.«

Vincenc Ferenča

se redno srečuje z Miki Rošem ob reki Muri. Vincenc opravlja svoje delo na veliki ekološki kmetiji blizu Odranci in se razteza po ozemlju treh državah. Vincenc opisuje svoje osebne izkušnje in svojo definicijo meje, pomen le-te za reko Muro in nastale posledice za pridelke in rastline zaradi umetnih razmejitev. »Vedno pozabljam, da za reko ne obstajajo jasne meje, ker je voda, ki emigrira iz ene države v drugo. Reka nas deli in povezuje hkrati.«

»Film prikaže idealno podobo, prehodno stanje. Posnetek uspešne evropske utopije. Evrope v času, ko je bilo še vse v redu. Preden so prišli begunci in se je idila sesula. Film dokumentira nepredvidljiv postanek za trenutek refleksije. Preden je g. Schäuble, nemški minister za finance, sicer opisan kot "nemški *rendez vous* z globalizacijo", zasedel svoje mesto in pahnil pol Evrope v resno krizo. Tukaj je prikazan premor – tisti premor, ki smo ga vsi začarano živeli med našimi velikimi evropskimi sanjami. Pesniki so mislili, da so nam bila življenja dana, da bi raziskovali svojo deželo. Film pokaže to obljubljeno podobo v vzratnem ogledalu: ustavite se na naslednji bencinski črpalki in spoznate: zdaj je vsega konec. Kar ostaja, so ideali Evrope, le obljuba odprtih meja – odkar se je Evropa spet zaprla.

Rien ne va plus.

Dobro je, da obstajajo filmi, kakršen je film *Brezmejno*, ki so ga ustvarili Peter Zach, Aleš Šteger in Jana Cisar, evropski prijatelji, ki nam pokažejo, kaj je mogoče in kaj bo kmalu spet mogoče. Njihovo načelo v življenju je mir, postanek za refleksijo, osredotočenost na ljudi, dežele in situacije iz vsakdanjega življenja. Vse, kar zahteva sprejemanje in slavljenje življenja, ki si ga delimo. Naj vas ne bo strah, vi, evroskeptiki. Ta film obstaja.«

BREZMEJNO - BEYOND BOUNDARIES

BREZMEJNO - BEYOND BOUNDARIES

Besedilo berejo:

Nemščina: **Meike Rötzer**

Slovenščina: **Ana Duša**

Angleščina: **Dulcie Smart**

Prevod: **Boštjan Dvořak**

Giblivo in grafično oblikovanje: **Luka Umek**

Slovenske pesmi: »*Pobeležo pole*« in

»*Nočka*«

Snemano in uprizorjeno v živo v Zazidu
septembra 2015 z nastopajočimi:

Brina Vogelnik, *vokal*

Jelena Ždrale, *violina*

Drago Ivanuša, *klavir*

Luka Robret, *kitara*

Nino de Gleria, *bas kitara*

Snemanje v živo: **Edvard Božič**

Arhivsko gradivo:

Anja Medved in **Nadja Velušček**: *Moja meja* in
Mesto na travniku

Mako Sajko: *Kje je železna zavesa*

Originalne fotografije avtorja **Stojan Kerbler**

Serijske Kidričevo, Srečanja, 1974

Serijske Haloze

2016, 95 min, barvni / črno/beli, DCP, 1:1,85

Produkcija:

Jana Cisar

Sophienstr. 18

10178 Berlin

info@cisarfilm.de

Koproducent:

Zavod Petra Pan Film

Dunajska 195

1113 Ljubljana

Slovenija

petra@petrapan.com

Kontakt:

Nika Gricar

nika.gricar@hotmail.com

051 417 496

Stik z mediji:

Simona Rebolj

brezmejno.press@gmail.com

FB: www.facebook.com/Beyond-Boundaries-Brezmejno-105749699856549

Trailer: www.youtube.com/watch?v=LElh20LUjPA

janacisar///
filmproduktion

wave~line

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
FREUNDINNEN + FREUNDE